

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

พ.ญ.ศรีธรรม ธนะภูมิ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

พ.ญ.นงพงา ลิ้มสุวรรณ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

พ.ญ.ศรีประภา ชัยสินธพ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

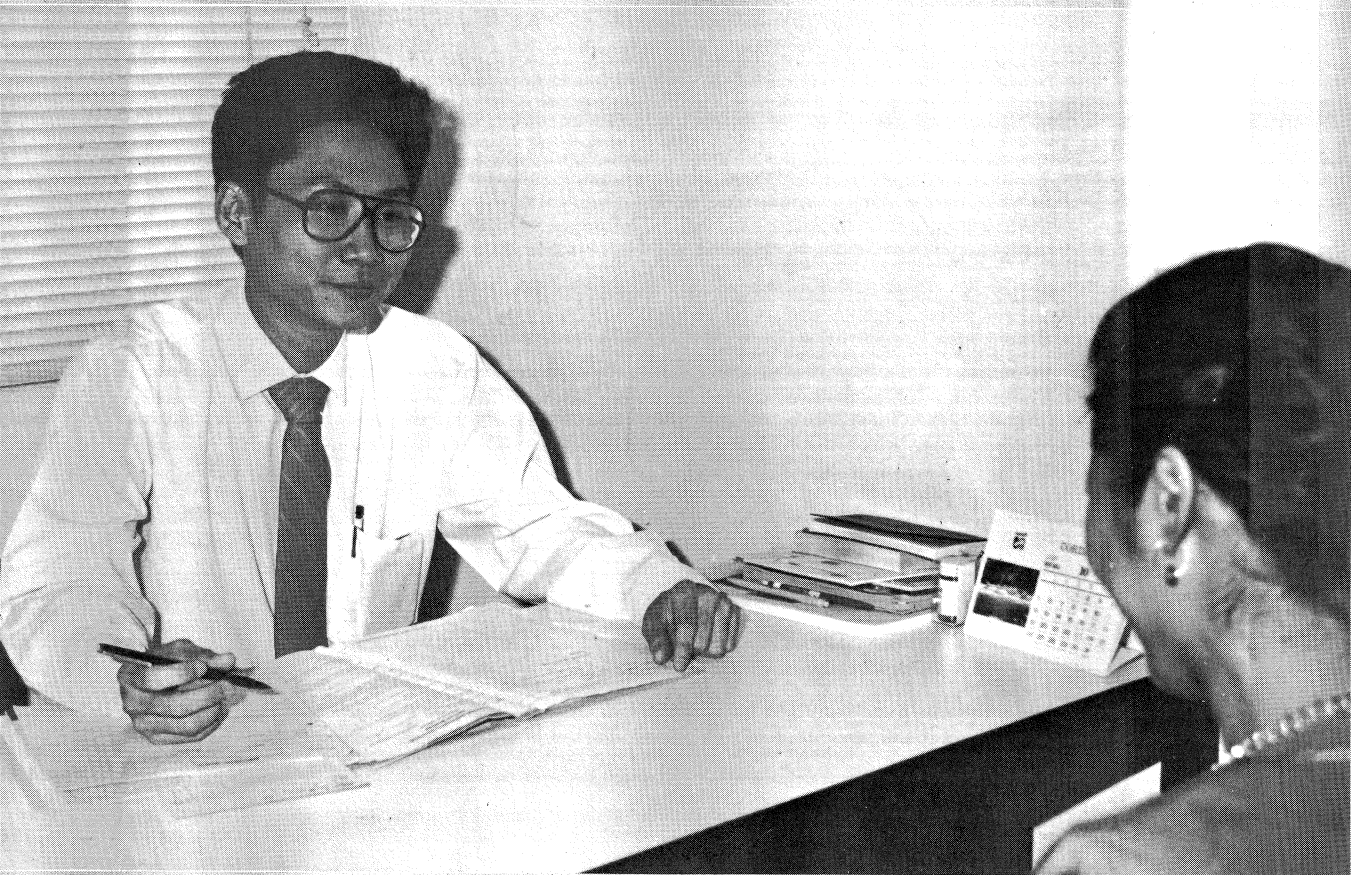

น. พ. ณรงค์ สุภัทรพันธุ์

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

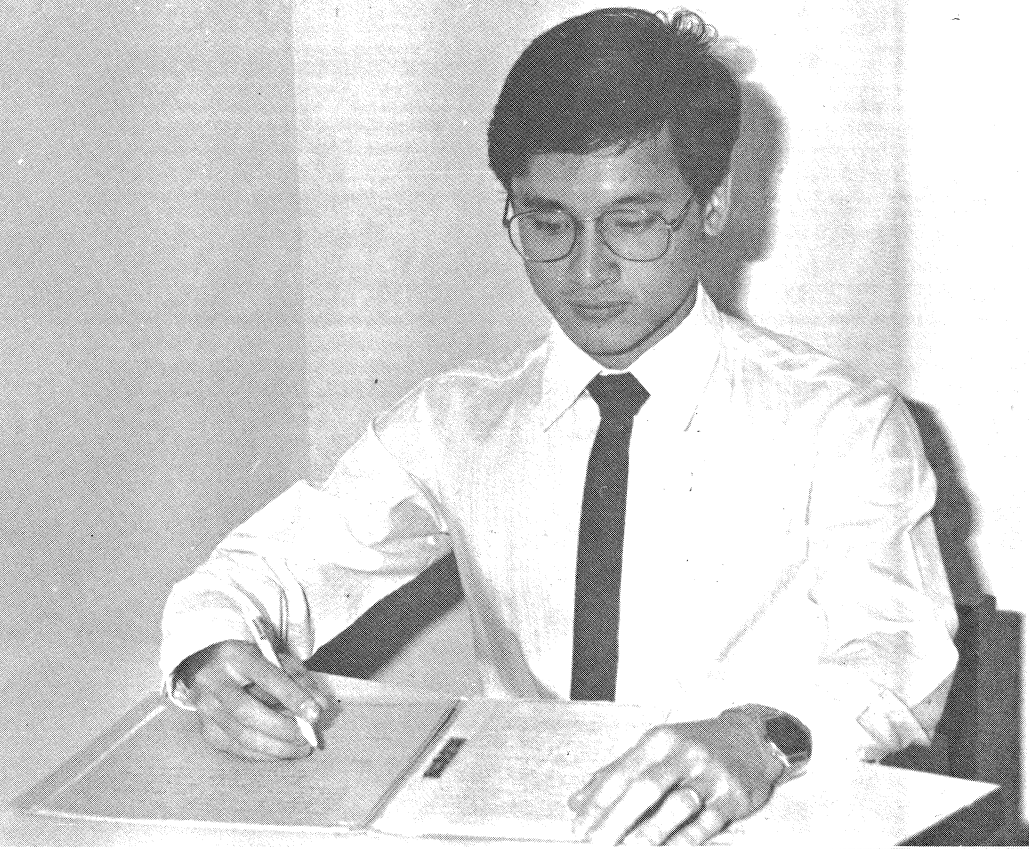

น.พ. ไก่วิจัย นพพร
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

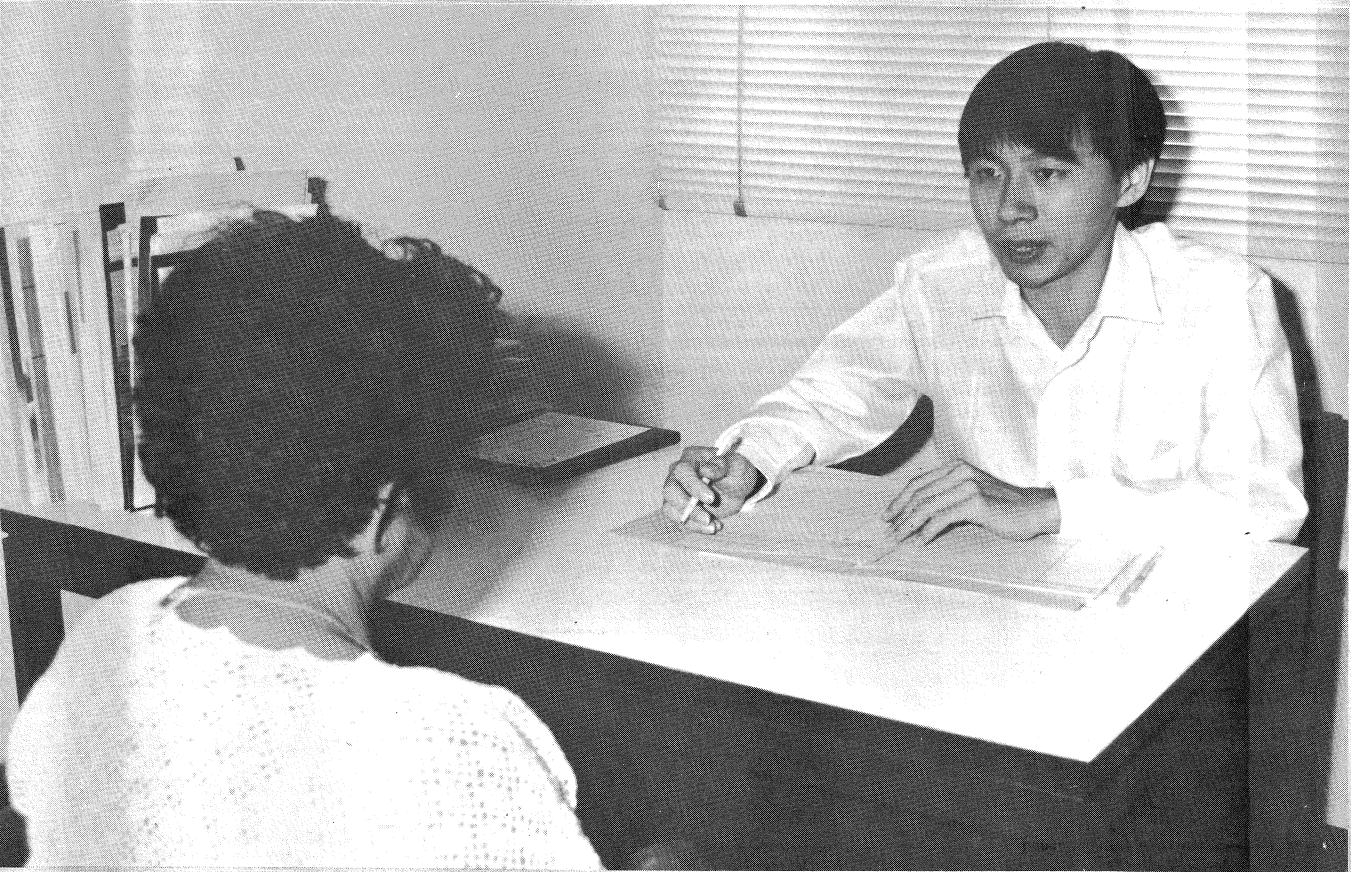
น.พ.ธนา นิลชัยโกวิทย์

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

น.พ.ชัชวาลย์ ศิลปกิจ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

น.พ.สเปญ อุ๋นอองค๋

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

1. ประวัติความเป็นมา

หน่วยงานจิตเวชศาสตร์ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีได้เริ่มดำเนินการครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2514 โดยเป็นหน่วยจิตเวชศาสตร์ในภาควิชาอายุรศาสตร์ ซึ่งมีศาสตราจารย์นายแพทย์ธจิต บุธิ เป็นหัวหน้าภาควิชา ฯ และมีแพทย์หญิงศรีธรรม ธนะภูมิ เป็นหัวหน้าหน่วย ฯ และเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการสอนวิชาจิตเวชศาสตร์และการบริการผู้ป่วยจิตเวชแต่เพียงผู้เดียวในระยะแรก

หน่วยจิตเวชศาสตร์ต้องรับผิดชอบการสอนภาคบรรยายแก่นักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 และการสอนภาคคลินิกของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 และปี 6 ของคณะ ฯ และให้บริการสอนระดับปริญญาตรีในวิชาจิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิตแก่นักศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ และนักศึกษาจิตวิทยา นอกจากนี้หน่วยจิตเวชศาสตร์ยังรับผิดชอบการสอนหลักสูตรระดับหลังปริญญาของคณะ ฯ ได้แก่ แพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาคลินิก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลอีกด้วย

หน่วยจิตเวชศาสตร์ได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์พิเศษจากสถาบันสมทบของคณะ ฯ มาช่วยในการสอนและรับนักศึกษาแพทย์ไปศึกษาปฏิบัติงานมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ อาจารย์จากโรงพยาบาลสมเด็จพระยากรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และจากโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

หัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์และคณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้สนับสนุนให้มีโครงการจัดตั้งภาควิชาจิตเวชศาสตร์ขึ้นในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2516 ซึ่งมีอุปสรรคมากมายในการดำเนินการ ในที่สุดก็ได้รับการจัดตั้งเป็นภาควิชาจิตเวชศาสตร์เมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2523 โดยมีอาจารย์ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงศรีธรรม ธนะภูมิ เป็นหัวหน้าภาควิชา ฯ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ณรงค์ สุภัทพันธุ์ เป็นรองหัวหน้าภาควิชา ฯ โดยมีสถานที่ทำการอยู่ที่เดิมเป็นทั้งสำนักงานและห้องตรวจผู้ป่วยนอก ที่อาคาร 1 ชั้น 2 ด้านทิศตะวันออก ติดกับคลินิกเด็ก

ภาควิชา ฯ ได้ปรับปรุงและขยายการปฏิบัติงานให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะ ฯ ได้อนุมัติให้มีอาจารย์ ข้าราชการและลูกจ้างจำนวนเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเทียบกับภาควิชาอื่นแล้วยังมีจำนวนน้อยมาก ปริมาณงานได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ในระยะ 15 ปีที่ผ่านมาจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเป็น 10 เท่า จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 3-5 เท่า แต่จำนวนอัตรากำลังอาจารย์และเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นเพียง 2 เท่า คือมีอาจารย์ทั้งหมดขณะนี้เพียง 6 คน

เนื่องจากภาควิชา ฯ มีความขาดแคลนอาจารย์อย่างมาก และกรรมการพิจารณาจัดสรรนักศึกษาแพทย์ผู้ทำสัญญา ฯ ได้จัดสรรโควตานักศึกษาแพทย์ผู้ทำสัญญา ฯ ให้แก่ส่วนราชการส่วนกลาง ซึ่งมีความขาดแคลนแพทย์ ดังนั้น คณะ ฯ จึงได้อนุมัติให้ภาควิชา ฯ บรรจุแพทย์ใช้ทุนตามสัญญา ฯ ในปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา จำนวน 2 ตำแหน่ง ซึ่งกำลังจะเข้ารับการฝึกอบรมเป็นแพทย์ประจำบ้านของภาควิชา ฯ

2. สถานที่

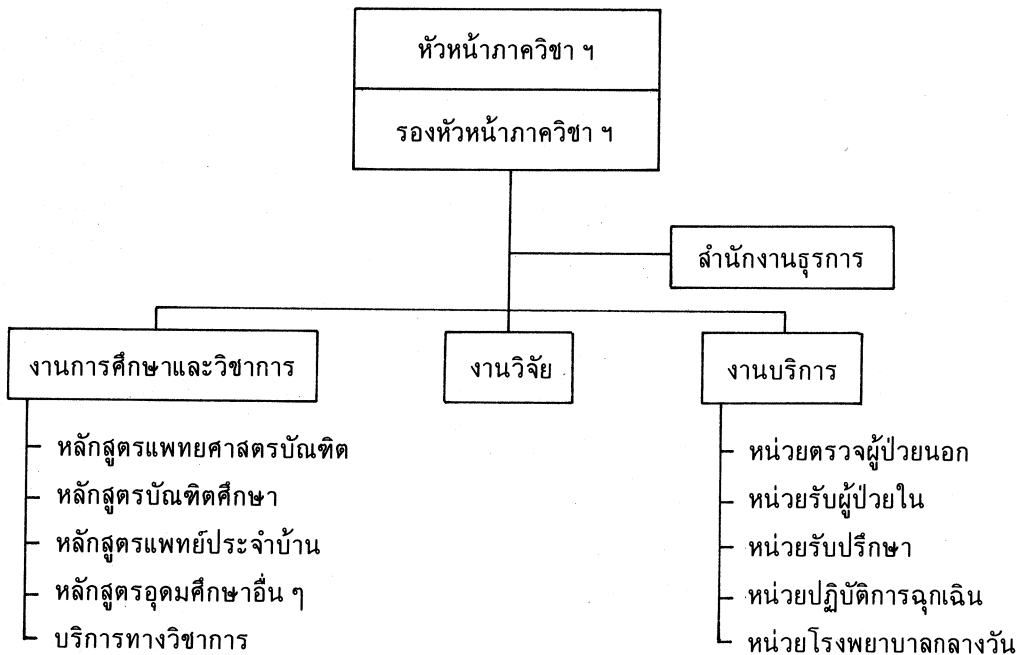
หน่วยจิตเวชศาสตร์เมื่อแรกตั้งใน พ.ศ. 2514 มีสถานที่ทำงานซึ่งเป็นห้องตรวจผู้ป่วยนอกด้วยอยู่ที่อาคาร 1 ชั้น 2 ด้านหน้าซึ่งปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของแผนกตรวจผู้ป่วยนอกเด็ก

ต่อมาภายหลังเมื่อได้รับการจัดตั้งเป็นภาควิชาจิตเวชศาสตร์แล้ว คณะ ฯ ในสมัยที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ทวี บุญโยติ เป็นคณบดี ได้อนุมัติให้มีการก่อสร้างสถานที่ทำการใหม่ของภาควิชา ฯ จึงย้ายสำนักงานภาควิชา ฯ ไปอยู่ที่อาคาร 3 ชั้น 7 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2525 และย้ายห้องตรวจผู้ป่วยนอกจิตเวชไปอยู่ที่อาคาร 2 ชั้น 2

เมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2526

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ยังไม่มีหอผู้ป่วยใน แม้ว่าจะได้ดำเนินการขออนุมัติมาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 จนถึงขณะนี้เป็นเวลา 12 ปีแล้ว จึงทำให้การให้บริการแก่ผู้ป่วยจิตเวช การสอนนักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านจิตเวชศาสตร์ของภาควิชา ฯ ยังมีความบกพร่องและทำได้ไม่เต็มที่ ทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีจำนวนน้อยอยู่แล้วมีความลำบากและมีงานเพิ่มขึ้นในการให้บริการและการสอนเฉพาะที่แผนกตรวจผู้ป่วยนอก ต้องมีการส่งตัวผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลอื่นอยู่เป็นประจำ ในขณะนี้ภาควิชา ฯ สามารถรับผู้ป่วยจิตเวชไว้ในเตียงของหอผู้ป่วยในอายุรศาสตร์ จำนวน 3 เตียง (หญิง 1 เตียง ชาย 2 เตียง)

3. แผนภูมิการบริหารงานภาควิชา ฯ

แบ่งการบริหารงานบุคลากรตามสายงานและวิชาชีพดังนี้

1. จิตแพทย์
2. พยาบาลจิตเวชและผู้ช่วยพยาบาลจิตเวช
3. นักสังคมสงเคราะห์จิตเวช
4. นักจิตวิทยาคลินิก
5. นักวิชาการการศึกษา
6. นักอาชีวบำบัด
7. ครูการศึกษาพิเศษ

4. การบริการ

การบริการของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ แบ่งออกเป็น

1. การบริการด้านการตรวจรักษาผู้ป่วยจิตเวช
2. การบริการการทดสอบทางจิตวิทยา
3. การบริการด้านวิชาการ

1. การบริการด้านการตรวจรักษาผู้ป่วย

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์เริ่มให้บริการด้านการตรวจและรักษาผู้ป่วยจิตเวชทั้งผู้ใหญ่และเด็ก มาตั้งแต่ยังเป็นหน่วยจิตเวชศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 การให้บริการผู้ป่วยแบ่งเป็น

1.1 ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยนอกที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกจิตเวช ได้แก่ ผู้ป่วยที่มาเองโดยสมัครใจ เพราะคิดว่าตนมีปัญหาทางจิตใจ ผู้ป่วยที่ส่งมาโดยแพทย์จากภาควิชาอื่นภายในคณะ ฯ และผู้ป่วยที่ส่งมาโดยแพทย์หรือผู้อื่นภายนอกคณะ ฯ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

ผู้ป่วยที่มีอาการเฉียบพลันจะไปรับการตรวจรักษาที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉินก่อน ซึ่งอาจส่งปรึกษาจิตเวชหรือส่งต่อแผนกผู้ป่วยนอกจิตเวชต่อไป

ผู้ป่วยที่มีอาการไม่เฉียบพลันที่มาที่แผนกตรวจผู้ป่วยนอกจิตเวช จะได้รับการสัมภาษณ์ประวัติโดยย่อ (intake interview) โดยนักสังคมสงเคราะห์จิตเวช หากมีความจำเป็นก็จะได้พบจิตแพทย์ในวันเดียวกันเพื่อการตรวจรักษา ส่วนผู้ป่วยที่มีปัญหาที่รอได้จะได้นัดให้มาพบแพทย์เพื่อการตรวจโดยละเอียดต่อไป

เวลาทำการของแผนกผู้ป่วยนอกจิตเวช คือ เวลา 8.30-12.00 น. ทุกวันราชการ ในตอนบ่ายผู้ป่วยมาพบแพทย์หรือบุคลากรทางสุขภาพจิตเพื่อการตรวจละเอียดและการรักษาตามนัด

การตรวจรักษาผู้ป่วยทางจิตเวชจำเป็นต้องใช้เวลานานกว่าผู้ป่วยทางฝ่ายกาย และการรักษาต้องมีการต่อเนื่องกันอย่างสม่ำเสมอ แผนกผู้ป่วยนอกจิตเวชจึงมีความ

จำเป็นต้องใช้ระบบการนัดหมายผู้ป่วยมารับการตรวจและรักษา ทั้งนี้เพื่อที่แพทย์และบุคลากรทางจิตเวชจะสามารถกำหนดจำนวนผู้ป่วยและเวลาในการตรวจรักษาให้เหมาะสมซึ่งจะนำมาซึ่งบริการที่มีคุณภาพต่อผู้ป่วย ในผู้ป่วยบางรายที่ไม่มาตามนัด เจ้าหน้าที่ฝ่ายพยาบาลหรือสังคมสงเคราะห์จิตเวชอาจพิจารณาส่งจดหมายไปตามผู้ป่วย หรือในรายที่อาจมีอันตรายก็อาจให้มีการเยี่ยมบ้าน

การตรวจผู้ป่วยทางจิตเวชประกอบด้วย

การซักประวัติละเอียด ทั้งเรื่องความเจ็บป่วยหรือปัญหาที่นำผู้ป่วยมาโรงพยาบาล ประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว ประวัติพัฒนาการบุคลิกภาพ การตรวจร่างกาย การตรวจสภาพจิต และการตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการ การตรวจพิเศษอื่น ๆ ที่สำคัญคือการตรวจทางจิตวิทยาคลินิก และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางสังคม ทางการงาน และครอบครัว นอกจากจิตแพทย์แล้ว ผู้ช่วยในการตรวจพิเศษและการได้ข้อมูลประกอบการวินิจฉัยก็คือบุคลากรทางจิตเวชอื่น ๆ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จิตเวช นักจิตวิทยาคลินิก พยาบาลจิตเวช

การรักษาทางจิตเวช ประกอบด้วย

1. การให้ยา
2. การรักษาทางจิตใจ ได้แก่ จิตบำบัด และพฤติกรรมบำบัด
3. การปรับปรุงสภาพแวดล้อม

ผู้รักษาที่เป็นหลักก็คือจิตแพทย์ นอกจากนั้นบุคลากรทางสุขภาพจิตอื่น ๆ ของภาควิชา ฯ ก็สามารถช่วยในการรักษาทางจิตเวชได้ เช่น นักจิตวิทยาคลินิกรักษาโดยพฤติกรรมบำบัดและการแนะนำการปรับตัว นักสังคมสงเคราะห์รักษาโดยให้การแนะนำการปรับตัวและการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การทำงานทำ การอบรมเลี้ยงดูเด็ก และเยาวชน เป็นต้น

การบริการของแผนกผู้ป่วยนอก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ได้เพิ่มขึ้นมากตามลำดับ ดังสถิติผู้ป่วยใหม่ที่มารับบริการมีจำนวนมากขึ้นจากจำนวน 226 รายใน พ.ศ. 2514 เป็น 1,095 ราย ใน พ.ศ. 2528

1.2 ผู้ป่วยใน จนถึงปัจจุบันร.พ.รามาริบัติ ยังไม่มีหอผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยจิตเวชที่มีอาการมาก รับไว้ในเตียงของหอผู้ป่วยอายุรศาสตร์ แม้ว่าหน่วยจิตเวชจะได้ตั้งเป็นภาควิชาจิตเวชศาสตร์แล้วก็ตาม โดยสามารถรับผู้ป่วยจิตเวชไว้ในเตียงชาย 2 เตียง และเตียงหญิง 1 เตียง การรักษาผู้ป่วยในจิตเวชจึงมีข้อจำกัดอย่างมาก และทำให้มีปัญหาอยู่เนื่อง ๆ

ผู้ป่วยจิตเวชที่มีอาการรุนแรงมาก ไม่สามารถจะรับไว้ในแผนกอายุรศาสตร์ได้ ภาควิชาฯ ได้ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลจิตเวช ได้แก่ ร.พ.สมเด็จพระเจ้าพระยา ร.พ. ศรีรัษฎา และร.พ.ยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

1.3 บริการรับปรึกษาผู้ป่วยในจากภาควิชาอื่น ผู้ป่วยในของภาควิชาอื่นของคณะฯ ที่มีอาการทางจิตหรือปัญหาทางจิตเวช จะได้รับการส่งปรึกษามายังภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จิตแพทย์ผู้รับปรึกษาจะไปทำการตรวจผู้ป่วยและให้ข้อเสนอแนะในการบำบัดรักษา หรือให้การรักษาควบคู่ไปกับการรักษาโรคทางผ่ายกาย การบริการรับปรึกษาผู้ป่วยในที่มีปัญหาทางจิตเวชนี้มีจำนวนผู้ป่วยที่ส่งมาปรึกษาประมาณ 200 รายในปี พ.ศ. 2528

1.4 บริการรับปรึกษาผู้ป่วยจากหน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ภาควิชาฯ ให้บริการรับปรึกษาผู้ป่วยที่มารับการรักษาที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉินของโรงพยาบาลที่มีอาการทางจิตใจอย่างเฉียบพลัน ทั้งในและนอกเวลาราชการ แพทย์เวรของภาควิชาฯ จะไปตรวจรักษาผู้ป่วยดังกล่าวที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉิน และพิจารณาที่ส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลจิตเวชหากมีอาการรุนแรงมาก เพราะไม่มีหอผู้ป่วยจิตเวชที่จะรับไว้ หรือพิจารณาส่งต่อมายังแผนกผู้ป่วยนอกจิตเวชต่อไป

2. การบริการการทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก นักจิตวิทยาคลินิกของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ เป็นผู้ให้บริการการทดสอบทางจิตวิทยา (Psychological test) มาตั้งแต่เริ่มมีหน่วยงานทางจิตเวช ตั้งแต่ พ.ศ. 2514 ได้แก่

- 2.1 การทดสอบระดับเชาว์ปัญญา (I.Q. test)
- 2.2 การทดสอบบุคลิกภาพ (Personality test) :
 - Projective Test
 - Personality inventory test เป็นต้น
- 2.3 การทดสอบการทำงานของสมอง (Organic test)

บริการการทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก ทุกวันในเวลาราชการ สถานที่ให้บริการ คือ แผนกตรวจผู้ป่วยนอกจิตเวช ผู้ส่งผู้ป่วยมารับบริการ ได้แก่ จิตแพทย์ในภาควิชาฯ และแพทย์สาขาอื่นในคณะฯ แต่ยังไม่สามารถให้บริการแก่นอกคณะฯ เนื่องจากจำนวนนักจิตวิทยามีจำกัด

3. การบริการทางวิชาการ จิตแพทย์และบุคลากรทางสุขภาพจิตของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ได้ให้บริการทางวิชาการด้านจิตเวชและสุขภาพจิตตลอดมา ได้แก่ การเป็นวิทยากรในการบรรยายและอภิปรายในการประชุมทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกคณะฯ การเป็นวิทยากรร่วมในการฝึกอบรมแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว การส่งเสริมสุขภาพของประชาชนทั้งในกรุงเทพฯ และชนบท และในรายการของสื่อมวลชนทั้งวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์

5. การศึกษา

5.1 นักศึกษาแพทย์

หลักสูตรวิชาจิตเวชศาสตร์สำหรับนักศึกษาแพทย์ แบ่งเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงแรก พ.ศ. 2514-2519

ในปี พ.ศ. 2514 คณะฯ ได้อนุมัติให้มีการจัดตั้งหน่วยจิตเวชศาสตร์ ขึ้นกับภาควิชาอายุรศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนวิชาจิตเวชศาสตร์ในขณะนั้นประกอบด้วย การสอนบรรยายวิชาจิตเวชศาสตร์แก่นักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 จำนวน 4 ชั่วโมง และนักศึกษาแพทย์ในปีที่ 5 ไปศึกษาและปฏิบัติงานทางคลินิกที่โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยาเป็นเวลา 3

ลัปดาห์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน หมุนเวียนกันไปตลอดปี ส่วนใหญ่เป็นการเน้นเรื่องการตรวจ และรักษาผู้ป่วยจิตเวช

ต่อมาใน พ.ศ. 2515 ได้มีการปรับปรุงการสอน คณะ ฯ ได้อนุมัติให้มีชั่วโมงบรรยายเพิ่มขึ้นเป็น 20 ชั่วโมง มีการสอนการปฏิบัติงานด้านคลินิกของนักศึกษาปีที่ 5 ทั้งที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลรามธิบดี และที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยา โดยมีอาจารย์พิเศษจากโรงพยาบาลสมเด็จพระยาเป็นผู้สอนร่วมด้วย นักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 ขณะที่ปฏิบัติงานคลินิกที่แผนกกุมารเวชศาสตร์ได้มาเรียนด้านคลินิกในการตรวจรักษาผู้ป่วยจิตเวชเด็กที่หน่วยจิตเวชด้วย โดยมากกลุ่มละ 12 คน ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 6 ครั้ง

นอกจากนั้น อาจารย์จิตแพทย์ยังไปร่วมช่วยสอนเป็นครั้งคราวแก่นักศึกษาแพทย์ที่ไปเรียนเวชศาสตร์ชุมชนที่บางปะอินด้วย ทั้งนี้ เพื่อจัดการสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางจิตเวชศาสตร์คลินิกไปใช้ในการวางแผนการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตและส่งเสริมสุขภาพจิตแก่ประชาชน

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2520-2523

เมื่อมีจำนวนอาจารย์ในหน่วยจิตเวช ฯ เพิ่มขึ้น ทั้งคณะ ฯ ก็ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต การจัดการเรียนการสอนวิชาจิตเวชศาสตร์ สำหรับนักศึกษาแพทย์ก็ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา อาจารย์ของภาควิชา ฯ ได้รับการอบรมหลักสูตรแพทยศาสตรศึกษาของคณะ ฯ และได้นำความรู้ ทักษะ มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของภาควิชา ฯ

คณะ ฯ ได้จัดหลักสูตรโดยให้รหัสวิชาแก่วิชาต่าง ๆ ใน พ.ศ. 2520 รหัสวิชาของวิชาจิตเวชศาสตร์ คือ 502 ซึ่งมีหน่วยกิตการศึกษา 3 หน่วยกิต ตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหิดลว่าด้วยการศึกษาแบบหน่วยกิต สำหรับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2520 ส่วนวิธีจัดการเรียนการสอนคงมีหลักการเช่นเดิม แต่มีการปรับปรุงในรายละเอียด โดยเฉพาะการเพิ่มขอบข่ายของวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมทั้งในด้านวิชาจิตเวชศาสตร์คลินิก และภาวะจิตสังคมของผู้ป่วยฝ่ายกาย นอกจากนี้ยังมีการเสริมสร้างความรู้และ

ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การปลูกฝังค่านิยม จรรยา และมารยาทแห่งวิชาชีพ

ใน พ.ศ. 2523 หน่วยจิตเวชได้เปลี่ยนฐานะเป็นภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2524-2528

ในปี พ.ศ. 2524 คณะ ฯ ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตตามนโยบายการจัดหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตแห่งชาติ โดยเพิ่มจำนวนปีในการเรียนวิชาทางคลินิกเป็น 3 ปี โดยลดเวลาเรียนในช่วงเตรียมแพทย์และปริคลินิกในการนี้ ทำให้มีการจัดหลักสูตรใหม่ของภาควิชา ฯ คือ

หลักสูตรจิตเวชศาสตร์สำหรับนักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 แบ่งเป็น ภาคทฤษฎี รหัสวิชา RAPC 501 2 หน่วยกิต และภาคปฏิบัติ RAPC 502 4 หน่วยกิต โดยนักศึกษามาปฏิบัติงานที่ภาควิชา ฯ เป็นเวลา 6 ลัปดาห์ นักศึกษาแบ่งมาเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 12-13 คน รวม 8 กลุ่ม หมุนเวียนกันมาตลอดปี

หลักสูตรจิตเวชศาสตร์ สำหรับนักศึกษาแพทย์ปี 6 แบ่งเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รหัสวิชา RAPC 601 รวม 2 หน่วยกิต โดยนักศึกษามาปฏิบัติงานที่ภาควิชา ฯ เป็นเวลา 2 ลัปดาห์ นักศึกษาแบ่งมาเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3-4 คน รวม 24 กลุ่ม หมุนเวียนกันมาตลอดปี

การสอนนักศึกษาแพทย์จนถึงในปัจจุบันของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ภาควิชา ฯ ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ ก็เนื่องจากขาดแคลนอัตรากำลังอาจารย์เป็นอย่างมาก การสอนจำเป็นต้องส่งนักศึกษาไปยังสถาบันสมทบ ได้แก่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยา และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และยังคงเชิญอาจารย์พิเศษมาช่วยสอนตลอดมา นอกจากนี้ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา คณะ ฯ ยังมีได้อนุมัติให้มีการสร้างหอผู้ป่วยในของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จึงทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสเรียนในหอผู้ป่วยใน การสอนส่วนใหญ่เป็นการสอนในแผนกผู้ป่วยนอก

ในปัจจุบัน ปัญหาสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชของประชาชนโดยนับวันจะเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก นักศึกษาแพทย์ควรจะได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาเหล่านี้ รวมทั้งความสามารถที่จะป้องกันปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิตของประชาชนเป็นอย่างดี จึงจะทำให้ทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

5.2 การฝึกอบรมหลังปริญญา

การฝึกอบรมหลังปริญญาประกอบด้วย

ก. หลักสูตรมหาบัณฑิตทางจิตเวชศาสตร์

ข. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก

ค. หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์

ก. หลักสูตรมหาบัณฑิตทางจิตเวชศาสตร์

เริ่มจากปี พ.ศ. 2519 จนถึงปัจจุบัน มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 4 คน สำเร็จการอบรมจำนวน 2 คน

ข. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี ได้รับมอบหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการอบรมนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ถึงปี พ.ศ. 2523 มีนักจิตวิทยา จากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี ผ่านการอบรมจำนวน 2 คน และหลังจากปี พ.ศ. 2523 ได้โอนความรับผิดชอบให้ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เนื่องจากภาควิชา ฯ ขาดแคลนอาจารย์จิตแพทย์ และประกอบกับงานสอนระดับก่อนปริญญามีมากขึ้น

ค. หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาจิตเวชศาสตร์

โครงการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์ ของภาควิชา ฯ มีหลักสูตร 2 ระยะ คือ

1. โครงการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชา

จิตเวชศาสตร์ ระหว่างหน่วยจิตเวชศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี กับ ร.พ. สมเด็จพระเจ้าพระยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2516-2521 โดยมีการดำเนินงานร่วมกัน ตั้งแต่ด้านการวางแผนหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และโดยมีการหมุนเวียนปฏิบัติงานระหว่าง 2 สถาบัน และการประเมินผล

ในเวลานี้ มีแพทย์ประจำบ้านของภาควิชา ฯ เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 3 คน และจบหลักสูตรการฝึกอบรม 3 ปี สอบได้วุฒิบัตรสาขาจิตเวชศาสตร์ จากแพทยสภา ทั้ง 3 คน

2. หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี เริ่มปี พ.ศ. 2521 ถึงปัจจุบัน โดยมีการจัดการอบรมอยู่ที่ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดีเป็นสำคัญ และมีการส่งแพทย์ประจำบ้านไปฝึกอบรมในสถาบันสมทบทางจิตเวชศาสตร์หลายแห่ง ได้แก่ ร.พ. สมเด็จพระเจ้าพระยา ร.พ. พระมงกุฎเกล้า ร.พ. ยูวะประสาทไวทยโยปถัมภ์ ร.พ. จิตเวชส่วนภูมิภาค ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ร.พ. นิติจิตเวช ศูนย์สุขภาพจิตชุมชนชัยนาท จังหวัดชัยนาท ศูนย์สุขภาพจิตกรมการแพทย์ และมีการประเมินผลโดยการสอบภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทุกปี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 มีแพทย์เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรนี้ จำนวน 6 คน จนครบตามหลักสูตร 3 ปี และสอบได้วุฒิบัตรสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์จากแพทยสภา แพทย์ประจำบ้านเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเวลา 1 ปี ได้รับประกาศนียบัตรแพทย์ประจำบ้าน จำนวน 7 คน และผ่านการฝึกอบรมเกิน 1 ปี จำนวน 1 คน

หลักสูตรจิตเวชศาสตร์ของภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ร.พ. รามาธิบดี ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงด้านวิชาการอยู่เสมอ

จำนวนแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์

ที่จบการฝึกอบรมจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทย-
ศาสตร์ ร.พ.รามธิบดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ถึง พ.ศ. 2528
มีทั้งหมด 15 คน

6. การวิจัย

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ได้พยายามสนับสนุนให้อาจารย์
และเจ้าหน้าที่ของภาควิชา ฯ ทำการวิจัยตามคุณสมบัติของ
ข้าราชการมหาวิทยาลัย ฯ และคุณสมบัติของนักวิชาการ
แต่พบว่ามิอุปสรรคมากมาย ได้แก่ อัตรากำลังมีน้อย งาน
สอน และงานบริการมีมาก อาจารย์ไม่มีเวลาทำการวิจัย
อย่างไรก็ตาม อาจารย์ของภาควิชา ฯ ก็ได้มีผลงานวิจัย
และเสนองานวิจัยและงานทางวิชาการแก่ที่ประชุมทาง
วิชาการเป็นครั้งคราวโดยสม่ำเสมอตลอดมา และมีผลงาน
ทางวิชาการลงตีพิมพ์ในวารสารและตำราอยู่จำนวนพอ
ประมาณ

รายชื่ออาจารย์

อาจารย์ประจำ	ปีที่เข้าทำงาน
ศรีธรรม ธนะภูมิ	2514
ณรงค์ สุภัทรพันธุ์	2519
ศรีประภา ชัยสินธพ	2521 (ถึง 2524) 2528 (เข้าใหม่)
นางพงา ลิมสุวรรณ	2523
โกวิท นพพร	2524
ธนา นิลชัยโกวิท	2527
สเปญ อุ๋นนงค์ (แพทย์ใช้ทุนตามสัญญา ฯ)	2528
ชัชวาลย์ ศิลปกิจ (แพทย์ใช้ทุนตามสัญญา ฯ)	2529
อาจารย์ที่ลาออกไป	
กวี สุวรรณกิจ	2516-2521
จันทิมา องค์กรโชค	2522-2526

อาจารย์พิเศษปัจจุบัน

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

พลตรีนายแพทย์อรุณ เขาวนาสัย
พันเอกนายแพทย์สมประสงค์ ศุภะวิท
พันเอกนายแพทย์สมบัติ เกษมโอสถ
พันเอกแพทย์หญิงบรรจง สืบสมาน
พันเอกนายแพทย์วีระ เชื้องศิริกุล

เอกชนและคลินิกส่วนตัว

แพทย์หญิงพูนทรัพย์ บุษปธำรัง
แพทย์หญิงจันทิมา องค์กรโชค

โรงพยาบาลสมเด็จพระยา

นายแพทย์พหล วงศาโรจน์
แพทย์หญิงพัชรินทร์ วัฒนานนท์
นายแพทย์เกษม ตันติผลาชีวะ
นายแพทย์ชัยฤทธิ์ ฤกษ์ณะ
นายแพทย์ธีระ ลีลำนันทกิจ

อาจารย์พิเศษในอดีต

ศาสตราจารย์นายแพทย์อรุณ ภาคสุวรรณ
นายแพทย์สมโภชน์ สุขวัฒนา
นายแพทย์ชูชาติ ปานปรีชา
นายแพทย์มงคล ม.ศรีโสภาค
แพทย์หญิงสุพัตร์ พูลเกษ
แพทย์หญิงมณีรัตน์ เพ็ญจุมารูญ
แพทย์หญิงนงเยาว์ ภูโลชะ
พันตรีแพทย์หญิงเพลินพิศ วัชรโชติ
พลตรีนายแพทย์สุพจน์ ขวัญมิตร
นายแพทย์เชียร สิริยานนท์
นายแพทย์สุจรีต สุวรรณชีพ
นายแพทย์อนันต์ สุนทรภักดิ์
แพทย์หญิงมะลิ ศรีสวัสดิ์
นายแพทย์ธนู สว่างศิลป์
แพทย์หญิงสุพัฒนา เตชาดิวงค์ ณ อยุธยา
แพทย์หญิงอินทิรา เลตกุล

รายชื่อบุคลากรอื่น

เจ้าหน้าที่ธุรการ

นางสาวนภาพร วิชัยดิษฐ์

นางนุชจรี ปัทมธรรม

นางสาวสมหมาย สุขพรวิวัฒน์

นางบุบผา ลอประยูร

นางสาวพรพิศมัย สุวัตติ

นายเอกสิทธิ์ นุตะโร

พยาบาล

นางสาวนิตยา ฉายะภูติ

นางตรีทิพย์ บุณนาค

นางจิรา เต็มจิตรอารีย์

ผู้ช่วยพยาบาล

นางนนทิรา ว่างสรณตรัย

นางอำนวย จำปาศรี

นางพวงเพชร มลินโทบล

นางวิภาวี ศักดิ์อาภา

นักจิตวิทยาคลินิก

นางสาวชนิษฐา สันติกุล

นายอวยชัย โรจนนรินทร์กิจ

นางสาวอัญชลี จุมพฏจามิกร

นักวิชาการการศึกษา

นางสุนัย เฟื่องพุ่ม

นักสังคมสงเคราะห์ (สังกัดโรงพยาบาล)

นางนพเก้า ลิมปศิริ

นางสาวสายทิพย์ โตวัฒน์นะ

